

The Giants Who Shaped Modern Orthodoxy - 8

A Zionist in Heart, Mind, & Deed

HaRav Ahron Soloveichik zt"l

Rabbi Dr. Aaron Adler

1. ילקוט שמעוני משלי רמז תתקכט

ד"א זש"ה והחכמה מאין תמצא מלמד שהיה שלמה מחפש ואומר היכן היא החכמה מצויה, ר' אליעזר אומר בראש, ר' יהושע אומר בלב...

2. שמות פרק יג

(ט) והיה לך לאות על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת ה' בפיך כי ביד חזקה הוצאך ה' ממצרים:

3. רמב"ם הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה פרק ז, הלכה א

מצות עשה על כל איש ואיש מישראל לכתוב ספר תורה לעצמו שנאמר ועתה כתבו לכם את השירה, כלומר כתבו לכם תורה שיש בה שירה זו לפי שאין כותבין את התורה פרשיות פרשיות, ואף על פי שהניחו לו אבותיו ספר תורה מצוה לכתוב משלו, ואם כתבו בידו הרי הוא כאילו קבלה מהר סיני, ואם אינו יודע לכתוב אחרים כותבין לו, וכל המגיה ספר תורה ואפילו אות אחת הרי הוא כאילו כתבו כולו.

4. מלכים ב פרק ז

(ג) וארבעה אנשים היו מצרעים פתח השער ויאמרו איש אל רעהו מה אנחנו יושבים פה עד מתנו: (ד) אם אמרנו נבוא העיר והרעב בעיר ומתנו שם ואם ישבנו פה ומתנו ועתה לכו ונפלה אל מחנה ארם אם יחינו נחיה ואם ימיתנו ומתנו: (ה) ויקומו בנשף לבוא אל מחנה ארם ויבאו עד קצה מחנה ארם והנה אין שם איש: (ו) וה' השמיע את מחנה ארם קול רכב קול סוס קול חיל גדול ויאמרו איש אל אחיו הנה שכר עלינו מלך ישראל את מלכי החתים ואת מלכי מצרים לבוא עלינו: (ז) ויקומו וינוסו בנשף ויעזבו את אהליהם ואת סוסיהם ואת חמריהם המחנה כאשר היא וינסו אל נפשם: (ח) ויבאו המצרעים האלה עד קצה המחנה ויבאו אל אהל אחד ויאכלו וישתו וישאו משם כסף וזהב ובגדים וילכו ויטמנו וישבו ויבאו אל אהל אחר וישאו משם וילכו ויטמנו: (ט) ויאמרו איש אל רעהו לא כן אנחנו עשים היום הנה יום בשרה הוא ואנחנו מחשים ויחינו עד אור הבקר ומצאנו עוון ועתה לכו ונבאה ונגידה בית המלך:

5. רש"י מלכים ב פרק ז

(ג) וארבעה אנשים - גיחזי ובניו:

6. משנה מסכת סנהדרין פרק י, משנה ב

שלשה מלכים וארבעה הדיטות אין להם חלק לעולם הבא שלשה מלכים ירבעם אחאב ומנשה רבי יהודה אומר מנשה יש לו חלק לעולם הבא שנאמר (ד"ה = דברי הימים = ב' ל"ג) ויתפלל אליו ויעתר לו וישמע תחנתו וישיבהו ירושלים למלכותו אמרו לו למלכותו השיבו ולא לחיי העולם הבא השיבו ארבעה הדיטות בלעם ודואג ואחיתופל וגחזי:

7. מלכים ב פרק יד

(כג) בשנת חמש עשרה שנה לאמציהו בן יואש מלך יהודה מלך ירבעם בן יואש מלך ישראל בשמרון ארבעים ואחת שנה: (כד) ויעש הרע בעיני ה' לא סר מפל חטאות ירבעם בן נבט אשר קחטיא את ישראל: (כה) הוא השיב את גבול ישראל מלבוא חמת עד ים הערב כדבר ה' אלהי ישראל אשר דבר ביד עבדו יונה בן אמתי הנביא אשר מגת החפר: (כו) כי ראה ה' את עני ישראל מרה מאד ואפס עצור ואפס עזוב ואין עזר לישראל: (כז) ולא דבר ה' למחות את שם ישראל מתחת השמים ויושיעם ביד ירבעם בן יואש:

8. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צח עמוד א

אמר רבי אלכסנדר: רבי יהושע בן לוי רמי, כתיב +ישעיהו ס'+ בעתה, וכתוב, אחישנה! זכו - אחישנה, לא זכו - בעתה. אמר רבי אלכסנדר: רבי יהושע בן לוי רמי, כתיב +דניאל ז'+ וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתה, וכתוב +זכריה ט'+ עני ורכב על חמור! - זכו - עם ענני שמיא, לא זכו - עני ורכב על חמור.

9. ויקרא פרק יב

(א) וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר וְטָמְאָה שְׁבַע יָמִים כִּימֵי נְדַת דּוֹתָהּ טָמְאָה: (ג) וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יְמוֹל בָּשָׂר עָרְלָתוֹ: (ד) וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשַׁת יָמִים תִּשָּׁב בְּדַמֵּי טְהָרָה בְּכָל קֹדֶשׁ לֹא תִגַּע וְאֶל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד מְלֵאת יְמֵי טְהָרָה: (ה) וְאִם נִקְבְּהָ תִלְדַּ וְטָמְאָה שִׁבְעִים כְּנֻדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשִׁשַׁת יָמִים תִּשָּׁב עַל דַּמֵּי טְהָרָה: (ו) וּבְמֵלֵאת יְמֵי טְהָרָה לִבָּן אוֹ לִבַּת תָּבִיא כִּבְשׁ בֶּן שָׁנָתוֹ לְעֵלָה וּבֶן יוֹנָה אוֹ תֵר לְחִטָּאת אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל הַכֹּהֵן: (ז) וְהִקְרִיבוּ לִפְנֵי ה' וְכָפַר עָלֶיהָ וְטְהָרָה מִמֶּקֶר דַּמִּיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיִּלְדָּת לְזָכָר אוֹ לְנִקְבָּה: (ח) וְאִם לֹא תִמָּצֵא יָדָהּ דִּי שֶׁהָ וְלִקְחָהּ שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֵלָה וְאֶחָד לְחִטָּאת וְכָפַר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטְהָרָה:

10. רמב"ן במדבר פרק לג פסוק נג

(נג) והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אתה - על דעתו זו מצות עשה היא, יצוה אותם שישבו בארץ וירשו אותה כי הוא נתנה להם, ולא ימאסו בנחלת ה'. ואלו יעלה על דעתם ללכת ולכבוש ארץ שנער או ארץ אשור וזולתן ולהתישב שם, יעברו על מצות ה'. ומה שהפליגו רבותינו (כתובות קי ב) במצות הישיבה בארץ ישראל ושאר צדקות ממנה, וידונו כמורדת האשה שאינה רוצה לעלות עם בעלה לארץ ישראל, וכן האיש, בכאן נצטוונו במצוה הזו, כי הכתוב הזה היא מצות עשה. ויחזיר המצוה הזו במקומות רבים, באו ורשו את הארץ (דברים א ח).

11. תוספות מסכת כתובות דף קי עמוד ב

הוא אומר לעלות כו' - אינו נוהג בזמן הזה דאיכא סכנת דרכים והיה אומר רבינו חיים דעכשיו אינו מצוה לדור בארץ ישראל כי יש כמה מצות התלויות בארץ וכמה עונשין דאין אנו יכולין לזוהר בהם ולעמוד עליהם.

12. רמב"ם הלכות מלכים פרק ה

הלכה ז

ומותר לשכון בכל העולם חוץ מארץ מצרים, מן הים הגדול ועד המערב ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה כנגד ארץ כוש וכנגד המדבר, הכל אסור להתישב בה, בשלשה מקומות הזהירה תורה שלא לשוב למצרים, שנאמר לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד, לא תוסיף עוד לראותה, לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם, ואלכסנדראה בכלל האיסור.

הלכה ט

אסור לצאת מארץ ישראל לחוצה לארץ לעולם, אלא ללמוד תורה או לישא אשה או להציל מן העכו"ם ויחזור לארץ, וכן יוצא הוא לסחורה, אבל לשכון בחוצה לארץ אסור אלא אם כן חזק שם הרעב עד שנעשה שוה דינר חטין בשני דינרין, במה דברים אמורים כשהיו המעות מצויות והפירות ביוקר, אבל אם הפירות בזול ולא ימצא מעות ולא במה ישתכר ואבדה פרוטה מן הכיס, יצא לכל מקום שימצא בו ריוח, ואף על פי שמותר לצאת אינה מדת חסידות שהרי מחלון וכליון שני גדולי הדור היו ומפני צרה גדולה יצאו ונתחייבו כלייה למקום.

הלכה י

גדולי החכמים היו מנשקין על תחומי ארץ ישראל ומנשקין אבניה ומתגלגלין על עפרה, וכן הוא אומר כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו.

הלכה יא

אמרו חכמים כל השוכן בארץ ישראל עונותיו מחולין, שנאמר ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון, אפילו הלך בה ארבע אמות זוכה לחיי העולם הבא, וכן הקבור בה נתכפר לו, וכאילו המקום שהוא בו מזבח כפרה, שנאמר וכפר אדמתו עמו, ובפורענות הוא אומר על אדמה טמאה תמות, ואינו דומה קולטתו מחיים לקולטתו אחר מותו, ואעפ"כ גדולי החכמים היו מוליכים מתיהם לשם, צא ולמד מיעקב אבינו ויוסף הצדיק.

הלכה יב

לעולם ידור אדם בארץ ישראל אפילו בעיר שרובה עכו"ם ואל ידור בחוצה לארץ ואפילו בעיר שרובה ישראל, שכל היוצא לחוצה לארץ כאילו עובד ע"ז, שנאמר כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבוד אלהים אחרים, ובפורעניות הוא אומר ואל אדמת ישראל לא יבאו, כשם שאסור לצאת מהארץ לחוצה לארץ כך אסור לצאת מבבל לשאר הארצות, שנאמר בבלה יובאו ושמה יהיו.

13. שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ו

מי זאת הנשקפה כמו שחר, דלמה רבי חייא ור' שמעון בר חלפתא הוון מהלכין בהדא בקעת ארבאל בקריצתה, וראו אילת השחר שבקעה אורה, א"ל ר' חייא רבה לר' שמעון בר חלפתא כך תהיה גאולתן של ישראל מצפצפת דכתיב (מיכה ז') כי אשב בחשך ה' אור לי, בתחלה היא באה קימעה קימעה, ואחר כך היא מנצנצת ובאה, ואח"כ פרה ורבה, ואח"כ מרטבת והולכת...